

STEBRI VERE IN ZVESTOBE

URŠKA MAKOVEC

Letos sem se prvič udeležila domobranske proslave v Buenos Airesu. Tudi v Sloveniji je v zadnjem času kar nekaj tovrstnih obeležij, in to zelo lepih, z občutkom pripravljenih, a vseeno ima dogodek v Slovenski hiši prav posebno težo.

Najprej zato, ker so vsi, ki pridejo tja, koga izgubili - ali v vojni ali v povojnih pobojih. Četudi gre morda za prednike, ki jih niso poznali, so bili potomci vzgajani v čutečem spominu na padle. Ko se v Sloveniji zbiramo na takih dogodkih, nas je večina tam zaradi sočutja, načel, pravice, spomina na junake, ki jih sicer cenimo in slavimo, a zaradi njihove smrti nismo bili neposredno prizadeti. V Buenos Airesu je drugače. Tu so vsi neposredno prizadeti - zaradi smrti v družini in zaradi življenja na tujih tleh, v katerega jih je prisilil komunizem. Ne le, da žalujejo za pobitimi, žalujejo tudi za svojim domom in domovino. Mlajše generacije pa zato, ker bodo vedno razpete med dvema domovinama. Imeti dve domovini je sicer lahko obogatitev, je pa tudi težko ...

Obrazi zbranih pred oltarjem v cerkvi in pred spomenikom padlim me pretresejo. Izražajo neko posebno življenjsko moč - presežno in nam, nevajenim trpljenja, nedoumljivo. Moč, ki jo je ustvarilo življenje, polno križev, preizkušenj, bolečine in hkrati globoke tolažbe v Gospodu. Oči bolj kot trpljenje izžarevajo mir, ne trdote zgaranosti, ampak milino. Od vsega grozljivega in bolečega, v teh očeh nazadnje »ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje«.

Ko so trije domobranci med mašno daritvijo prinesli darove k oltarju, sem se spraševala, kakšne darove prinašajo. Kaj prosijo oni, ki so se borili Zanj in za domovino, a jih slednja še vedno zavrača in obsoja. Prinašajo na oltar svoje mrtve in neznano kje ležeče prijatelje, soborce? Prinašajo svojo žalost? Molitve za krvnike in preganjalce? Hrepenenje po domovini? Prošnjo, da bi domovina končno ozdravela, se vrnila k resnici?

In ko te može vidim stati pred spomenikom ali peti »Oče, mati, ...«, si ne morem kaj, da si jih ne bi postavila za zgled - trdne vere in jasnih načel, zvestobe in srčnosti. Že zdaj je jasno, da je resnica na njihovi strani, kako šele se bo to pokazalo ob koncu časov!

Vse to nam nalaga, da ostanemo zvesti spominu in temu, za kar so se padli borili in o čemer nam pričujejo še živeči. Skupnost v Argentini je svojo moč vedno črpala in še črpa prav iz tega. To jo razlikuje od splošne otopelosti, ki vlada v Sloveniji, in neurejenosti v Argentini. Z zvestobo Bogu, narodu in domovini so »pogrnjene mize preteklosti, odnosov, srca, zemlje in prihodnosti«, kot je bilo rečeno med spominsko proslavo. Samo ob tako pogrnenih mizah se lahko iskreno srečujemo, se hranimo s pravo hrano, se medsebojno bogatimo in rastemo.

Zato naj nam bo zgled slovenskih mučencev in še živečih stebrov vere vedno pred očmi. Naj nas navdaja s hvaležnostjo, ponosom, a tudi z dolžnostjo, da vztrajamo v vrednotah, za katere so se borili.

Ponovno bomo volili 13. julija



v septembru glede na datum in način odstopa vlade ter roke sploh ni bilo.

Sedanje politično dogajanje je po Pahorjevem mnenju treba videti tudi v optimistični smeri. Glede na osebne izkušnje ter upoštevajoč mnenja uglednih tako domačih kot tujih strokovnjakov si namreč Pahor, kot pravi, dovoli oceniti, da je Slovenija na pragu izhoda iz gospodarske krize.

DZ bo tako že drugič v zgodovini države predčasno zaključil svoj mandat. Sedanji sklic, ki se je na ustanovni seji sestal 21. decembra 2011, je razpuščen po približno dveh letih in pol delovanja. Mandat sedanjih poslank in poslancev bo sicer trajal vse do ustanovne seje novega DZ. A ena od odločb ustavnega sodišča določa, da DZ tudi po razpustu ohranja polna pooblastila.

DZ se je sicer v nedeljo seznanil s tem, da v roku ni bil podan predlog za izvedbo tretjega kroga imenovanja novega mandatarja, s čimer so bili tudi končani postopki

iskanja novega mandatarja.

Tako se zaključuje sedanji mandat državnega zbora. Današnja slika razmerij med poslanskimi skupinami je sicer precej drugačna od prvotne. Največja poslanska skupina PS se je namreč po kongresu, na katerem je vodstvo stranke spet prevzel Zoran Janković, razklala na pol in trenutno namesto prvotnih 28 šteje le še 14 članov. Ostali, ki so podporniki nekdanje vodje PS in aktualne premierke Alenke Bratušek, so oblikovali novo poslansko skupino nepovezanih poslancev oziroma so enostavno ostali nepovezani.

Medtem pa se kriza nadaljuje. Na to posebej opozarja Evropska komisija, ki je na Slovenijo naslovila osem priporočil. Med temi bi poudarili okrepitev proračunske strategije, privatizacijo bank, prestrukturiranje podjetij ter učinkovite ukrepe za boj proti korupciji.

»Evropska komisija nam bolj neposredno kot do zdaj sporoča, da do konca leta pričakuje do zdaj neizvedljivo: med socialnimi partnerji usklajen celovit socialni sporazum. Ta mora vključevati ukrepe, s katerimi bo Slovenija zagotovila konkurenčno plačno politiko, strukturne reforme, ki ne bodo prizadele domačega povpraševanja, temveč spodbudile ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest,« so se na evropski poziv odzvali na gospodarski zbornici. Bodo volitve in novi parlament prinesle potrebno energijo in jasnost pogleda za pot iz krize?

Referendum o arhivskem zakonu

Kot smo že poročali, je za to nedeljo, 8. junija 2014, sklican referendum o arhivskem zakonu. Slovenski državljani, ki živimo v Argentini, in nismo predhodno zaprosili za volilno gradivo, lahko glasujemo samo na veleposlaništvu Republike Slovenije.

Veleposlaništvo je že obvestilo, da bo volišče odprto to nedeljo **od 9.00 do 17.00 ure**. Lokacija je že znana: **Av. Santa Fe 846, 6° nadstropje**.

Večkrat smo omenili, da je glasovanje na referendumu naša zgodovinska dolžnost. Demokratični Slovenci, potomci domobrancev, moramo glasovati **PROTI**. Kaj

je bistvo omenjenega zakona, nam je v posebnem »pismu rojakom v Argentini« jasno sporočila zgodovinarica gospa Tamara Griesser Pečar. V enem izmed odstavkov takole razlaga:

»Dejansko je čl. 65 (3.odst.) spremenjen tako, da na zelo perfiden način arhive ponovno zapira. Novela namreč zakonsko predpisuje anonimizacijo občutljivih podatkov, izvzeta je samo politična opredelitev, in ne razlikuje več med žrtvami in storilci, ker uvaža tudi nedostopnost občutljivih podatkov nosilcev javnih funkcij. Občutljivi osebni podatki tistih, ki še živijo, pa

tudi tistih, od smrti katerih še ni poteklo deset let oz. katerih podatki o smrti niso znani, novela za javnost zapira. Tako bi postali nedostopni podatki o Mitji Ribičiču, Zdenku Roterju, Ljubu Bavconu, Janezu Zemljariču, Tomažu Ertlu, Ivanu Erženu, Milanu Kučanu, Janezu Stanovniku in mnogih drugih. Pravnik dr. Jernej Letnar Čer nič opozarja na to, da novela zakona krši načelo o enakosti, kar pomeni, da se enake situacije obravnava enako, različne pa ustrezno različno (Reporter, 10.3.2014). Zato odločba novele nasprotuje »človekovemu dostojanstvu ter človekovim pravicam in temeljnim

svoboščinam«. Z drugimi besedami žrtev in storilcev se ne more enačiti. To pa predstavlja največji problem novele, ker postavlja pod vprašaj vrednote, na katerih temelji samostojna Slovenija. Slovenija se s tem oddaljuje od resolucije Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmi, v kateri je poudarek prav na tem, »da se počastijo žrtve, obsodijo storilci in položijo temelji za spravo, ki bo temeljila na resnici in spominu.«

Ob tem komentar ni potreben, ampak le nova spodbuda, da se referendumu udeležimo v čim večjem številu.

20 let Urada

organizacij civilne družbe. Vsak je vodil Urad na svoj način, pa vendarle podobno.

Minister Žmavc je celotno omizje seznanil s kontinuiteto dela, v smislu povezovanja Urada z drugimi pristojnimi institucijami in ministrstvi. Do sedaj je bilo že izkazano poglobljeno sodelovanje z ministrstvi s področja kulture, gospodarstva in kmetijstva. Izpostavil je izjemen pomen nadaljnje medsebojne povezanosti in sodelovanja med člani tega

omizja, na katerem so bila izpostavljena tudi stališča in predlogi za delovanje Urada v prihodnje.



Zbrani nekdanji predstojniki Urada

Meja s Hrvaško

Slovenija in Hrvaška sta ta pone-deljek 6. junija v Haagu začeli ustni del arbitraže o meji med državama. Pred 5-članskim arbitražnim sodiščem je popoldne in v torek svoje argumente predstavljala Hrvaška. Navzoča je bila tudi zunanja mini-strica Vesna Pusić. Slovenska država pa bo svoja stališča predstavljala ta četrtek in petek, ko bo šel v Haag tudi zunanji minister Karl Erjavec. Prihodnji teden bosta obe strani odgovarjali na vprašanja.

V postopku arbitraže sta državi arbitražnemu sodišču in nasprotni strani najprej oddali vsaka svoj memorandum, nato še odgovor na memorandum nasprotne strani. V skladu z arbitražnim sporazumom

je naloga sodišča določiti potek meje med Slovenijo in Hrvaško na kopnem in morju, stik Slovenije z odprtim morjem in režim za uporabo ustreznih morskih območij. Na obravnavi bodo agenti in odvetniki obeh držav z obsežno dokumenta-cijo utemeljevali stališča obeh strani do poteka meje. Slovenska agentka v arbitraži Simona Drenik: »Priča-kujemo od arbitražnega sodišča, da določi potek celotne kopenske meje in morsko mejo ter stik Slovenije z odprtim morjem, kar je slovenski vitalni interes in kar zagotavlja slovenski arbitarni sporazum.«

Hrvaška je v enostranski izjavi ob ratifikaciji arbitražnega sporazuma zapisala, da sporazum ne prejudi-

cira njenega pristanka na slovensko zahtevo po teritorialnem stiku z odprtim morjem, Slovenija pa, da ta izjava nima mednarodnopravnega pomena. Državni zbor je v sklepu za zaščito slovenskih interesov februarja 2009 ob vstopanju Hrvaške v Zvezo Nato zapisal, da je Slovenija 25. 6. 1991 izvajala nadzor tako na levem bregu Dragonje kot na levem bregu Mure, da je imela teritorialnem stik z odprtim morjem in da je izvajala jurisdikcijo nad celotnim Piranskim zalivom. Hrvaška s svojimi doku-menti dokazuje drugače. Razsodba arbitražnega sodišča bo po pričako-vanjih Drenikove znana v enem letu in bo dokončna ter pravno obvezu-joča za obe državi.

Britanski mediji navdušeno o pravljіčni Sloveniji



Eden vodilnih in najbolj branih britanskih medijev, Daily Telegraph, je v sobotni izdaji časopisa v prilogi Travel in na svojem turističnem portalu objavil obširen prispevek o Slove-niji, pri čemer se je osredotočil na soško fronto in naravne znamenitosti.

Avtor Neil Tweedie je z družino Slovenijo obiskal lansko poletje

in napisal članek, ki na destinacijo gleda predvsem z vidika bralca tega medija. Avtor obširno piše o pomenu in veličini soške fronte, ki je kljub svoji zgodovinski teži Britancem precej neznana.

Bralci Daily Telegrapha običajno prihajajo iz srednjega sloja britanske družbe, so nekoliko premožnejši ter poznajo zgodovino in aktualno politiko, potovanja z dodano vrednostjo in destinacije, ki nudijo raznolikost. Prispevek je zato po mnenju javne agencije Spirit še toliko pomembnejši, saj neposredno nagovarja za Slove-nijo izredno pomemben segment angleško govorečega trga.

Poleg zapuščine prve svetovne vojne je bil Tweedie v članku z naslovom *Slovenija: sodobna Ruritania na križ-*

išču južne Evrope očaran tudi nad naravnimi znamenitostmi, ki se v svoji raznolikosti zvrstijo na tako majhnem ozemlju. Opeva Julijske Alpe, pa neokrnjeno Sočo, Blejsko in Bohinjsko jezero ter vinorodno pokrajino Goriških Brd – »slovensko Toskano«. (Ruritania je majhna fiktivna vzhodnoevropska dežela, v kateri se odvijajo trije romani avtorja Anthonyja Hopa, izmed katerih je najbolj znan Ujetnik dvorca Zenda. Izraz je nato v popkulturi postal sinonim za majhne, izmišljene države.)

Tudi sicer je opazna povečana prisotnost Slovenije v britanskih družbenih medijih, panorama Bleda pa je bila izbrana celo za ozadje uradnega profila popotniških vodnikov Rough Guides na Twitterju. Uredništvo spletnega portala vodnikov v lasti založniške hiše Penguin Group je na primeru Slovenije začelo uvajati nov koncept spletne predstavitve destinacij.

Koncept Štiri sezone Slovenije (Four Seasons of Slovenia) je nastal v sodelovanju z informacijsko pisarno javne agencije Spirit v Londonu in PR-agencijo A. Marr PR. Že v zimski sezoni 2013/14 je Slovenijo obiskala prva novinarka omenjene založniške hiše Helen Abramson in se v članku osredotočila predvsem na zimske destinacije v Sloveniji.

Sredi aprila je Slovenijo obiskala novinarka Lottie Gross, ki se posveča spomladanskim izletom. Kmalu, na začetku poletja, prihaja v Slovenijo tudi pisec poletnega bloga o naši državi, z zadnjim obiskom v času vinskih trgatev pa se bo krog sklenil in na podlagi teh zapisov bo nastalo pet večjih objav.

Vodniki Rough Guides so prisotni v praktično vseh spletnih in mobilnih oblikah in imajo zelo osredotočeno bazo sledilcev.

VTISI IZ SLOVENIJE

Coronda in Goriška Brda

Od našega dopisnika

Moral sem na zemljevid, da sem našel, kje v Argentini je Coronda, mesto jagod. V Goriških Brdih sem pa že bil, a tam jagode nimajo samostojne pokrajinske pravice, ampak jo morajo deliti še z marsičem; s češnjami na primer.



Tako kot se ob argentinskih *rutah* vrstijo stoj-nice ali kombiji z napisom *frutillas de Coronda*, tako je po Slove-niji najti domače

jagode iz Goriških Brd. V Brdih – in drugje po Primorskem – sadje dozori najprej, saj je bližina Jadranskega morja, mediteranska klima prijetna ne samo ljudem, ampak tudi rastlinam. In to občutimo še posebno pri teh, ki so privlačne za oči, za okus, za grlo.

Ko se koledar pomakne za nekaj tednov naprej, pa plakat o Brdih izgubi verodostojnost, saj jagode zrastejo tudi drugje po Sloveniji in jih je možno pridelati v Škofji Loki ali pa doma, na Glinku. Pa še drugje.

Sicer so jagode lahko domače, lahko pa je domačnost širok pojem: nekateri so domači tudi s pridelovalci v Furla-niji, v Franciji, pa jih vseeno prodajajo kot domače ...

Če se kmetijski ali sadjarski sposobnosti priključi še strokovno znanje, so rezultati kar obetajoči. V poštev pridejo grebeni, pokriti s folijo, na njih pa podtaknjene izbrane žlahtne sadike, ki – primerno gojene, zalivane in zavarovane pred vremenskimi nepravilnostmi – obrodijo obilne sadove, ki si jih na tržnicah odjemalci jemljejo iz rok.

Ker je domači agronom pomagal kolegu z jagodami, je prišel tudi do teh sadike in na našem malem vrtičku, v mesecu maju, juniju vrsto let naberemo ogromne, sladke in prikupne jagode, ki jih z velikim veseljem natepavamo. Kdaj smo tudi marmelado skuhali, pa letos bolj slabo kaže: nič jih ne mara ostati za kuho.

GB

Jugoslovanska sredstva

Trgovinsko sodišče v Parizu je nedavno izdalo sodbo, s katero je odmrznilo sredstva nekdanje Narodne banke Jugoslavije na računih francoske banke Credit Lyonnais v višini 24,47 milijona evrov. Banka mora sredstva razdeliti med naslednice SFRJ, skladno z določbami spora-zuma o nasledstvu pa Sloveniji pripada 3,9 milijona evrov in obresti. S tem so bila razdeljena sredstva na računih nekdanje skupne države v še zadnji tuji komercialni banki. Države naslednice pa čaka še delitev sredstev v preostalih bankah SFRJ z mešanim kapitalom.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vlada niha med dobrimi in slabimi novicami. Vendar nek splošen zaključek je, da se stvari zapletajo. To ni več isti režim, ki je oblastno narekoval korake argen-tinskega življenja. Sedaj stopa za dogodki in le skuša odpraviti vedno večje zapreke, ki jih postavlja realnost.

Odpusti nam naše dolgé. Pretekli teden je gospodarski minister Kicillof potoval v Pariz, da bi tam uredil vprašanje argentinskega dolga. Celó sam je izjavil, da nima veliko upov na hiter zaključek pogajanj. Zato je bila bolj presene-tljiva novica, da je takoj prišlo do dogovora in je problem rešen. Argentina je priznala dolg v višini 9.700 milijonov dolarjev in se dogovorila za odplačevanje v roku petih let. Upniki pariškega kluba pa niso vztrajali na pogoju, da naj Mednarodni denarni sklad (FMI) nadzira nadaljnji razvoj argentin-skega gospodarstva. Kaže, da ni bilo potrebno, ker je vlada v zameno spre-jela vse pogoje, ki so jih stavili upniki. Zgodilo se je nekaj podobnega kot v primeru španske petro-lejske družbe Repsol: od prvotnega stališča, da ne bodo plačali ničesar, je vlada sprejela dolg nad pet tisoč milijonov dolarjev. V primeru dolga s pariškim klubom pa je še drug zaplet. Vse uradne številke so govorile o znesku v višini med 6 in sedem mili-jonov dolarjev. Zakaj torej plačati skoraj deset tisoč? Ni jasno, ker računi, tudi če se vključijo vse možne obresti, ne dosežejo omenjene številke. Poleg tega bodo obresti novega refinanciranja visoke, saj bo država končno plačala 10.614 milijonov dolarjev. Govori se o »podržavljenju zasebnih dolgov«, nekaj podobnega, kar je pred leti storil že minister Domingo Cavallo. Kako da vlada sprejme podobne pogoje, ko je ves čas opevala svoje »protikapitalistično« stališče? Enostavno: letos bodo plačali 650 milijonov, za kar bodo prejeli fran-cosko posojilo. Maja 2015 bodo plačali dodatnih 772 milijonov. Vse ostalo, ki znaša 9.192 milijonov dolarjev, pa bo morala plačati prihodnja vlada. To popolnoma soglaša s kirch-neristično strategijo zača-snega umika: prepustiti prihodnjo predsedniško dobo opoziciji, obdržati veliko mero oblasti, a na vse načine otežiti delo prihodnje vlade, da bi se lahko zmagovito vrnili leta 2019.

Zapleteni podpredsednik. Omenjali smo že težave podpredsednika. Amado Boudou trpi pod obtožbami korupcije. Glavna je, da se je v času, ko je bil gospodarski mini-ster, preko slamnatih mož (testaferros) polastil tiskarne Ciccone, ki so jo potem poddržavili (baje, da bi ga rešili iz zagate) in v kateri država tiska bankovce. Ves pritisk na sodno ustanovo ni pomagal. Sodnik Lijo ga je poklical na zaslišanje zaradi utemeljenega suma kaznivega dejanja. To je prvi tak primer v argentinski zgodovini. Pred časom je Boudou že dosegel, da so odstavili sodnika, ki je obtožbo raziskoval, pa tudi tožilca in celo vrhovnega državnega tožilca. Sedaj je imela vlada v načrtih nekaj podobnega, pa jo je hiter poseg opozicije in medijev prehitel. Kocka je padla v prid sodišča. Kako se bo vse to končalo, je danes res nemogoče napovedati. Jasno je, da se vlada ne bo kar tako vdala, da sodijo in morda obsodijo podpred-sednika. Ta sicer v kirchne-rizmu ni priljubljena figura, a izbrala ga je sama gospa predsednica in dokler se bo dalo, ga bo branila. Je pa afera širša, kot se kaže na prvi pogled. Na sodišču menijo, da bi večje število vladnih organov moralo vedeti za domnevni nepravi-lni postopek, pa nihče ni storil potrebnih korakov, da bi to preprečil. Sploh se zadnje čase množijo postopki, ki vedno močnejše prizadevajo številne vladne može. Kaže, da se je tudi v razmerju med vlado in sodstvom nekaj spremenilo.

Kriza se pogloblja. Država se nahaja v stanju, kot da bi kapetan ladje izgubil kompas. Ni prave smeri, ni pravih odločitev sredi viharja. Deviznemu problemu ne najdejo prave rešitve, ker uvoz goriv, predvsem plina, požira tisoče in tisoče milijonov dolarjev. Recesija, ki je vedno bolj vidna, pušča hude socialne posledice. Samo na gradbenem področju je bilo v letošnjem maju zaposlenih 10.000 manj delavcev kot lani. Na drugih področjih ni boljše. Vzporedno je vlada ukinila subvencije na vodo in plin (manjka še elektrika), kar se pozna zlasti v žepu nižjih slojev. Da je mera polna, kriza ne najde zavor v avtomobilski industriji. Prodaja je v enem letu padla skoraj za 40 %. Zapletlo pa se je še dodatno, ko je levčarska sindikalna skupina v tovarni avtomobilskih delov napo-vedala divjo stavko. Pet tovarn je prekinilo obra-tovanje. Opozorilo tako za vlado kot za sindikat. Nekatere stare peronistične strukture škripljejo ob silo-viti ofenzivi skrajne levice. Zaskrbnjujoče!

Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj

Lep dan je bil v nedeljo, 25. maja; v hladno jutro so sončni žarki prinašali toploto. Zbrali smo se v slovenski cerkvi za praznovanje žegnanja in da bi obhajali 200-letnico Marijine podobe na Brezjah. Spomnili smo se tudi, da je pred 40 leti msgr. Anton Orehar blagoslovil našo cerkev Marije Pomagaj.

Najprej smo z Marijo počastili Jezusa v evharistiji. Med izbranimi besedili, ki so jih prebrali mladi, smo peli Marijine pesmi. Sledile so pete litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim. Litanije so peli pevci Slovenskega pevskega zbora San Martin, odgovarjali smo vsi verniki v cerkvi



in na dvorišču.

Sledil je kratek koncert pevskega zbora iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, ki je Materi Božji poklonil venec Njenih najlepših pesmi: Ave Maria (J. Arcadelt), Večerni Ave (A. Foerster), Pojoč se oglasimo (G. Zangl), S cveticami te venčamo (H. Sattner), K pokoju že dan se nagiba (A. Schwab) in O, Mati čistega srca (J. Gruber).

Slovesno sv. mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr. Jure Rode s soma-

ševanjem g. Francija Cukjatija in msgr. Franceta Urbanija. Slavje je povzdignil pevski zbor iz San Martina s petjem maše, ki jo je uglasbila ga. Anka Savelli Gaser in jih tudi spremljala na orgle. Posamezne dele maše je napovedoval Janez Filipič, berili sta brala inž. Jože Lenarčič in ga. Tatjana Modic Kržišnik. Pri pridigi je dr. Rode predstavil zgodovino praznika Marije Pomočnice kristjanov. Ko so Turki hoteli prodreti v Evropo, je Pij V. zbral armada 222 ladij in 40.000 vojakov. Ti so pred bitko kleče molili in se izročili Materi Božji. Po cerkvah so verniki molili rožni venec. 7. oktobra 1555 je v bitki pri Lepantu krščanska vojska premagala Turke. Takrat so v lavretanske litanije vključili vzklik: Pomoč kristjanov.

V času Napoleona je bil papež Pij VII. izgnan iz Rima in bil šest let v ujetništvu. Ko je bil leta 1815 Napoleon dokončno premagan, se je papež Pij VII. vrnil v Rim in razglasil 24. maj za praznik Marije Pomočnice Kristjanov. Isto leto je bil rojen Don Bosco, ki je častil in širil pobožnost do Marije Pomočnice kristjanov.

Dr. Rode je pri pridigi tudi omenil, da praznujemo 200-letnico, odkar imamo sliko Marije Pomagaj na Brezjah. Naslikal jo je Leopold Lajer po zaobljubi, ki jo je naredil v ječi. Marija Pomagaj je bila z nami begunka. V taboriščih je imela svoj prostor v skromnih lesenih kapelah. V Argentini smo ji želeli postaviti cerkev kot spomenik hvaležnosti Bogu in Mariji za rešitev življenja. Drugi namen je bil, da je spomenik vsem našim žrtvam revolucije in tretji v zadoščenje za grehe slovenskega naroda. Slovenska cerkev je priča naše zvestobe Bogu in narodu.

Po maši so rojaki odšli v dvorano, v vežo in na dvorišče, kjer so jim mladi postregli zokusnim prigrizkom, toplim čajem in kavo. Pogostitev je pripravila Zveza slovenskih mater in žena s pomočjo slovenskih domov. Rjaki so se še dolgo zadržali v prijateljskem pogovoru in prijetnem kramljanju, potem pa se srečni podali domov s prošnjo k naši nebeški Materi Mariji. »*Ostani med nami, ljubljeni Mati, Marija Pomagaj je tvoje ime ...*«

mm

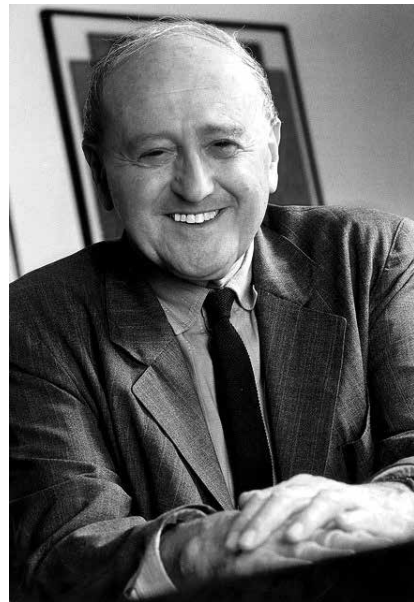
Vladimir Kos praznuje 90 let

Visoko obletnico življenja praznuje letošnji nagrajenec Prešernovega sklada, pesnik, prevajalec in esejist prof. dr. Vladimir Kos, ki ga nekateri označujejo kot največjega še živečega pesnika slovenske emigracije.

Profesor Kos se je rodil 2. junija leta 1924 v Murski Soboti, kjer je preživel zgodnjo mladost. Osnovno šolo in klasično gimnazijo je obiskoval v Mariboru. Prve pesmi je objavljaval že kot gimnazijec. Jeseni leta 1943 se je vpisal na študij teologije v Ljubljani, ki ga je moral prekiniti in ga je končal na rimski univerzi Gregoriana leta 1950, kjer je tudi doktoriral leta 1953.

Njegovi prvi pesniški zbirki sta bili Marija z nami je odšla na tuje, ki je izšla leta 1945 v begunskem taborišču v Lienzu, in Deževni dnevi, ki je izšla leta 1946. Leta 1955 je bil sprejet v članstvo naše argentinske Slovenske kulturne akcije in je istega leta objavil zbirko Križev pot prosečih. V samozaložbi je izdal edino knjigo v slovenščini, ki je doslej izšla v Tokiu Dober večer, Tokio. Leta 1971 je bila v Buenos Airesu natisnjena zbirka Ljubezen in smrt in leta 1981 Spev o naši gori ter leta 1991 Tisoč in dva verza z japonskih otokov.

Leta 1995 se je prvič po 50-letih vrnil na obisk v Slovenijo in leta 1998 je mariborska založba Obzorja izdala knjigo njegovih izbranih pesmi Cvet, ki je rekel Nagasaki. Tej so sledile še mnoge druge pesniške zbirke in tudi prevodi. Založba Stopinje pa je leta 2003 objavila že 13. pesniško zbirko Vladimirja Kosa Med novim



nebo in staro zemljo.

Kos je največ objavljaval v Meddobju, Katoliških misijonih, tržaški reviji Most, Vestniku, Glasu SKA, Mladiki. Vsako leto pa nas za božič in veliko noč počasti s svojimi poezijami za praznične številke Svobodne Slovenije.

Prof. dr. Vladimir Kos je skoraj 40 let predaval klasično filozofijo na japonski univerzi Sofia v Tokiu in skoraj petdeset let deloval kot misijonar med zapuščenimi otroki in brezdomci v predmestju Tokia. Med svojim delovanjem ni nikoli pozabil na svoje slovenske korenine. Od leta 1996 naprej predava vsako leto kot gostujoči profesor na Univerzi v Mariboru, Filozofski fakulteti v Ljubljani, Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, Teološki fakulteti v Ljubljani in v zadnjih letih tudi na Katoliškem inštitutu.

SPOMINI

60 let odprave na Himalajo

Maja letos je preteklo 60 let, odkar mi je g. Lenček pred mojim odhodom s prvo argentinsko odpravo na Himalajo izročil misijonski križ z željo, da ga pustim na najvišji točki, doseženi v našem podvigu. Križ sem spravil v pločevinasto škatlo, dodal slovensko zastavico, »banderín« CAB (Club Andino Bariloche) in sliko Tončka Pangerca, mojega dobrega prijatelja in soplezalca. Tonček si je zelo želel sodelovanja v himalajski odpravi, pa mu ni bilo namenjeno. V začetku leta je minilo tudi 60 let, odkar ga je v ledenikih Cerro Payne zasul ledeniški plaz, kjer še danes počiva. Kot majhen zaklad, sem nosil škatlo, ko



Dinko Bertonec na Himalajskem pogorju

smo si utirali smer preko severne stene Dhaulagirija do višine 7600 metrov, kjer smo postavili taborišče št.7.

Ker sem preživel do takrat 12 dni med višino 7200 in 7600 m, sem zelo občutil pomanjkanje tekočine. V zadnji noči so mi zmrzle noge, tako da sem se moral, na svojo veliko žalost, odločiti za sestop. Kako

pravilna je bila moja odločitev, ker mi je po vsej verjetnosti rešila življenje, sem ugotovil dosti pozneje, ko smo analizirali to, kar se je zgodilo z našim vodjem odprave. Zadnjo noč na 7600 m, sva prebila z Ibañezom v istem šotoru, kjer sem dobil vtis, da tudi z njim ni vse v redu. Slutil sem, da je imel tudi on težave z zmrzlinami, česar pa ni hotel priznati. Skušal sem ga pregovoriti, da bi tudi on sestopil z menoj do taborišča št. 4, kjer se je nahajal zdravnik. Kot vodja odprave se je čutil odgovornega za oporo navezi, ki je nadaljevala smer proti vrhu.

Preden sem začel s sestopanjem, v družbi šerpe Gyelsona, ki je imel zmrzline na roki, sem prosil Gerharda Watzla, ki je bil tudi Tončkov prijatelj in je v navezi z Magnanijem nadaljeval vzpon proti vrhu, da nese moje zaklade in pusti škatlo na najvišji doseženi točki. Z veseljem je to izpolnil in približno na višini 8000 m v skalnati razpoki pustil križ, Tončkovo sliko in zastavice. Vrha niso dosegli, morali so se odločiti za sestop, ker jih je presenetil hud snežni vihar.

Po dramatičnem spuščanju nazaj do taborišča št. 7 so našli Ibañeza v zelo slabem stanju. Zmrzline niso popustile in samo z največjo težavo so ga spravili do taborišča št. 6, kjer pa je običal. Popolnoma izčrpani so se prebili do taborišča št. 5, kjer se je organizirala rešilna odprava. Z veliko težavo so ga v spalni vreči in navezanega, spuščali proti taborišču št. 4, kjer ga je čakal zdravnik. Kljub vsem prizadevanjem in vsej zdravnikovi skrbi, ni bilo mogoče ustaviti gangrene, ki si je neusmi-

ljeno utirala pot. Z velikim naporom so ga spravili v dolino, preko džungle do zasilnega letališča in od tam v Katmandu, na letalo v Kalkuto, a je med vožnjo izdihnil ...

Še danes se ne morem otesti misli na to, kaj bi se zgodilo, če bi takrat sestopil z menoj. Po vsej verjetnosti bi bil še živ. Tudi moja odločitev za sestop, čeprav težka, je bila pravilna in mi je omogočila, da danes lahko tole pišem.

Vse v zvezi z odpravo na Himalajo mi je zapustilo nepozabne spomine. Na angleškem poslanstvu v Katmanduju, kamor smo bili povabljeni, sem spoznal Hyllarija, prvopristopnika na Mont Everest, in njegovega prijatelja Georga Loweja, ki sicer ni bil na vrhu, ampak je v severni steni Lhotse pripravil stopinje v ledu, da je bilo Hyllariju lažje napredovanje proti vrhu. Zanimivo je, da sva se z Lowom leta 1958 spet srečala, in to v angleški bazi Shaktleton, ki se je nahajala na skrajnem jugu Wedelovega morja. Angleži so pripravljali odpravo, prečenje kontinenta preko južnega tečaja do Rossovega morja. Lowe je bil član odprave in časnikar, ki je popisal potek odprave.

G. Lenček me je pred odhodom tudi prosil, naj, če bi mi bilo mogoče, obiščem misijonarja p. Cukaleta v Bengaliji. Z velikim veseljem sem to storil. Spremljala sta me Busquet in Benavidez. Iz glavnega mesta Delhija smo se vozili z vlakom ponoči, podnevi pa obiskali zanimivosti. V močnem spominu mi je ostalo sveto mesto Benares, kjer smo videli, kako se kopljejo v reki Ganges in kako požigajo mrlice. Tudi Taj Majal, veličastna grobnica in spomenik ljubezni, ženi šaha Jahana, in številni budistični templji ostanejo obiskovalcu za



Misijonski križ in spomini v himalajskih skalah

vedno v spominu.

Kar nekaj truda je bilo treba, da smo našli p. Cukaleta v Kalkuti. Zelo nas je bil vesel, v marsičem nas je poučil, razkazal vse, kar je bilo možno, in pred našim odhodom rekel, da moramo na vsak način obiskati tudi Mater Terezijo. Zelo se nas je razveselila, tudi tega, da sva se lahko pogovarjala v srbohrvaščini. Razkazala nam je svoj misijon, kamor prinašajo reveže, bolnike, umirajoče in jim skušajo pomagati do dostojne smrti. Že preden smo prišli do misijona, smo imeli priložnost videti ob cesti v predmestju tako bedo in trpljenje, da ni mogoče popisati. Kar smo doživljali in videli, nas je tako prevzelo, da je vsaj meni še vedno živo v spominu. Za slovo mi je Mati Terezija podarila svetinjico, ki še danes z velikim spoštovanjem visi na mojem »roženkranzu«.

Kar preveč sem se razpisal, ampak nisem mogel preko take milosti, ki me je doletela, da sem v življenju imel priložnost spoznati svetnico Mater Terezijo.

Dinko

Cvetoči encijani na zasavskem Triglavu

Posavje leži tam, kjer se reka Sava izvije iz objema ozke, tesne in divje soteske s strmimi bregovi, kjer se njene brzice umirijo, soteska se odpre in se Sava široko razlije po svoji strugi.

Tam, kjer se konča robata zasavska knapovšna, Rdeči revirji in težka industrija in se začenja ob reki blaga in prostrana pokrajina, pokrita s sadovnjaki, vinogradi in skrbno



obdelanimi polji. Nad Savo se še vedno dvigajo strmi bregovi.

Z ene strani dominira nad reko Savo mogoči osamelec Kum, ki je s svojimi 1220 metri najvišji vrh Zasavja, imenovan tudi zasavski ali dolenski Triglav. Na nasprotni strani Save se s Kumom spogledujeta 993 metrov visoko Veliko Kozje in zaobljena, 948 m visoka Lisca, eden najbolj obiskanih posavskih hribov. Na poti med obema hriboma leži na 722 metrov nadmorske višine Sveti Lovrenc, kratko Lovrenc ali starinsko Šentlovrenc, ki v teh dneh vabi številne ljubitelje narave, botanike in fotografe. Tu še najdete cvetoče travnike, tu sta še doma mir in spokojnost. Včasih se je kraju reklo Sv. Lovrenc na Gori, z leti pa se je Gora nekam izgubila in je zdaj le še Sveti Lovrenc ali na kratko Lovrenc.

Sveti Lovrenc je s travniki poraščen hrib v osrčju posavskih gričev, ki je dobil ime po tamkajšnji cerkvi sv. Lovrenca. Travniki okrog te cerkve krasijo redke zaščitene vrste cvetic, npr. tržaški svišč, kranjska lilija in opojna zlatca. Med cvetjem pa najbolj izstopa clusijev svišč, Klužijev svišč (*Gentiana clusii*), po domače encijan. Cvetlica je poznana pod

več imeni.

Spomenik tej alpski cvetlici so postavili Avseniki v pesmi Tam, kjer murke cveto: »Tam, kjer encijan plav, ves prešerno bahav nežno vabi ...« Ker pa so Avseniki doma z Gorenjskega, v svoji pesmi verjetno ne opevajo lepote encijana, ki raste v posavskih krajih. Ne glede na to, od kod navdih za to ponaredelo pesem, si lahko ob ogledu lovrenškega encijana na enem najlepših rastišč v Sloveniji mirno požvižgavate to pesem.

V Sloveniji je Clusijev svišč že od leta 1922 zavarovana cvetlica. Občina Sevnica je na pobudo posavskih planincev leta 1994 rastišče Klužijevega svišča na Lovrencu z odlokom razglasila za naravni botanični spomenik. Odlok je opredelil območje rastišča, ki je v lasti zasebnih lastnikov zemljišč, z njimi pa je Občina Sevnica sklenila dogovor o olajšavah in finančnih stimulacijah, ki zagotavljajo ohranitev rastišča v današnji obliki in obsegu. Občina Sevnica zagotavlja kmetom, lastnikom zemljišč, na katerih so rastišča encijana, sredstva v ta namen iz svojega proračuna.

Prostovoljci iz Sevnice so rastišče okrog cerkve ogradili, med cvetenjem pa postavili vaške straže, ki pazijo, da obiskovalci ne trgajo, izkopavajo, teptajo ali kako drugače poškodujejo cvetic. Na zavarovanem območju je prepovedano gnojenje z naravnimi in umetnimi gnojili, prepovedano je spreminjanje travniške površine v njivsko, prepovedani sta paša in gradnja.

Obiskovalci pa lahko po mili volji občudujejo to lepo modro cvetlico z očmi, fotoografskimi objektivi in kamerami. Edinstveno rastišče se razprostira na kar štirih hektarjih površine. Sevnški planinci, ki kot Planinsko društvo Lisca Sevnica delujejo že od leta 1905, si prizadevajo, da bi ljudje naravne lepote občudovali, ne pa jih uničevali in jih s svojim zgledom učijo spoštovati čudovito naravo.

Encijan zacveti konec aprila ali na začetku maja, letošnja pomlad pa je krepko prehitela in travnike in pobočja okrog cerkve že na začetku aprila odela v modro barvo. Mogoče ste letos večji del encijana že zamudili, vendar vas bodo lovrenški travniki s svojim bujnim cvetjem vseeno osupnili in očarali.

Jalnova obletnica



26. maja se je leta 1891 na Rodinah pri Jesenicah rodil pripovednik in dramatik Janez Jalen, slovenskim bralcem še najbolj znan po trilogiji »Bobri«, ki je izšla leta 1943.

V njej opisuje življenje mostiščarjev na Ljubljanskem barju. Podoba prvobitne narave in plemenske družbe je povezal z mitom o argonavtih in z njihovo potjo prek naših krajev do Jadranskega morja. Sicer je Janez Jalen pisal tako imenovano ljudsko prozo domačijskega tipa. Priljubljene so njegove povesti Ovčar Marko, Cvetkova Cilka in Trop brez zvoncev.

Tudi kot dramatik je obravnaval kmečko življenje, še posebno v trilogiji Ljudskih iger Dom, Srenja in Bratje. Napisal je tudi scenarij za prvi slovenski igrani film Triglavske strmine režiserja Metoda Badjura. Jalen je pri svojem pisanju sledil tradiciji poetičnega realizma 19. stoletja. Po poklicu je bil duhovnik, tako kot njegov veliki vzornik Fran Saleški Finžgar.

Umrli je 12. aprila 1966 v Ljubnem.

POSTOJSKA JAMA

Dobitnica prestižne nagrade

Družba Postojnska jama je po Fundaciji Poti miru v Posočju druga družba v Sloveniji, ki je prejela priznanje zlato jabolko.

Priznanje, ki ga Svetovno združenje turističnih novinarjev in piscev Fijet podeljuje od leta 1970, je namenjeno najboljšim na področju turizma za ohranjanje kulturne, naravne in zgodovinske dediščine, njeno vključevanje v turistično ponudbo ter izstopajoče primere vpeljevanja načel trajnostnega razvoja v turizem.

Slovenski turistični novinarji so v utemeljitvi za podelitev priznanja zapisali, da je »Postojnska jama najpomembnejša naravna znamenitost Slovenije«. Poudarili so tudi skrb družbe Postojnska jama, sedanjega

upravljavca postojnskega podzemlja, da z uveljavitvijo načel trajnostnega razvoja to izjemno naravno znamenitost ohrani za prihodnje rodove.

V Postojnski jami so priznanja zelo veseli: »Vrednost tega mednarodnega novinarskega priznanja je letos še posebej velika, saj bo podelitev začetek proslavljanja visokega jubileja edinega svetovnega združenja turističnih novinarjev, 60-letnice društva Fijet.«

Priznanje zlato jabolko je Svetovno združenje turističnih novinarjev in piscev Fijet pred dvema letoma podelilo Fundaciji Poti miru v Posočju, ki je tako postala prva fundacija v Sloveniji, ki je prejela to priznanje.

Srednješolski tečaj ⁽¹⁾

V tej številki objavljamo prvi del poročila, ki ga je podala na občnem zboru krovnega društva Zedinjena Slovenija, v soboto, 26. aprila, ravnateljica srednješolskega tečaja ravnatelj Marka Bajuka, prof. Neda Vesel Dolenc.

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka, ki je letos stopil v svoje 54. šolsko leto, ima sedež v Slovenski hiši msgr. Antona Oreharja, združuje pa dijake s področja Velikega Buenos Airesa.

V šolskem letu 2013 je obiskovalo tečaj 143 dijakov, v letošnjem letu pa se je vpisalo 136 dijakov.

Ravnateljica tečaja je bila prof. Neda Vesel Dolenc, podravnateljica dr. Katica Cukjati, tajnica Alenka Jenko Godec. Proforski zbor so sestavljali: č. g. Franci Cukjati, dr. Andrej Fink, prof. Nace Frančič, prof. Julka Furlan, dr. Štefan Godec, Tatjana Modic Kržišnik, Miloš Mavrič, Anica Mehle, prof. Metka Mizerit, dip. novinar Tone Mizerit, prof. Mirjam Oblak, Marta Urbančič Oblak, Marta Petelin, prof. Kristina Jereb Qualizza, Lojze Rezelj, prof. Veronika Kremžar Rožanec ter knjižničarka in arhivarka lic. Tonči Vesel. Pomočnik pa je bil Jože Rožanec ml.

Tečaj je deloval vse leto, in sicer dvajset sobot. Pouk in druge dejavnosti so potekale po letnem delovnem načrtu in šolskem koledarju.

Profesorji so poučevali naslednje predmete: slovenščino, ki vsebuje slovnico in slovstvo, verouk, svetovne nazore, družbeno vzgojo, slovensko zgodovino, zemljepis in etnografijo Slovenije, živo besedo in petje.

Že v času počitnic se je pričelo delo na tečaju: uredila prostorov, poprava stolov in miz, nakup didaktičnih pripomočkov, pleskanje zunanje stene šolske stavbe ter razna manjša popravila. Stroški so bili kriti iz lastnega fonda tečaja, prispevka staršev RAST-i XLI ter sofinancirani od Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V soboto, 9. marca 2013, so bili v slovenski hiši sprejemni izpiti. Sprejetih je bilo 28 dijakov. Delovale so tudi komisije za dopolnilne izpite. Še isto popoldne je imel proforski zbor svojo prvo redno sejo.

Naslednjo soboto, 16. marca, je bil čas za popravne in dopolnilne izpite. Nadaljevalo se je z vpisovanjem. Sledila je sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval katehet g. Franci Cukjati s primernim cerkvenim nagovorom. Petje so vodili abiturienti RAST-i XLII. Sledil je nagovor ravnateljice prof. Nede Vesel Dolenc. Pozvala je vse k sodelovanju z besedami: »Z roko v roki, z optimizmom, dobro voljo in vztrajnostjo stopimo na pot resnega, odgovornega dela in študija. Le tako bomo s skupnimi močmi dosegli zastavljene cilje. Prosimo Svetega Duha za razsvetljenje, Božjega blagoslova po Mariji Pomagaj in na priprošnjo zavetnika naših šol bl. škofa Antona Martina Slomška, da bo leto čimbolj uspešno, bogato v vrednotah«.

V soboto, 23. marca, ob 15. uri je zvonec naznanil k skupni molitvi v cerkvi Marije Pomagaj. Nato so dijaki ob spremstvu profesorjev odšli v učilnice. Pričel se je redni pouk na tečaju. Bila je cvetna sobota in s tem tudi priprava na velikonočne praznike. Pod vodstvom veroučnih profesorjev so imeli posamezni letniki trenutek premišljevanja, razgovor, molitev in spoved. Na belo soboto, 6. aprila, še v vzdušju velikonočnega praznovanja, so bili profesorji in dijaki obdarjeni s čokoladnimi pirhi.

V soboto, 11. maja, je bil dan duhovnosti kot priprava na vseslovensko romanje v Luján. Dejavnost sta vodila veroučna profesorja g. Franci Cukjati in prof. Julka Furlan s sodelavci. Uvodne misli je podal g. Toni Burja, CM, iz Kanade. Dijaki so se pogovarjali po skupinah in imeli priložnost za spoved. Dan je bil sklenjen s sveto mašo s prošnjo, naj bo romanje k Materi Božji v Luján izraz iskrene hvalečnosti za vse prejete dobre. Vsi navzoči so prejeli spominske podobice.

V soboto, 18. maja, je bil sestanek staršev za 1. letnik. Profesorji so predstavili učne programe, dana je bila možnost za spoznavanje in pogovor.

V soboto, 1. junija, je imel profesor dr. Andrej Fink za IV. in V. letnik predavanje na temo »Zakaj sem se rodil v Argentini«, v katerem je orisal dobo revolucije na Slovenskem.

V soboto, 15. junija, je bil poslovljni večer RAST-i XLII s sv. mašo in kulturnim programom ob abiturient-skem potovanju v Slovenijo. Od njih se je poslovila ga. ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc in imela priložnostni nagovor. V imenu proforskega zbora jim zaželela srečno pot ter bogatih in lepih doživetij.

Ob praznovanju dneva državnosti ob 22. obletnici osamosvojitve Republike Slovenije, v soboto, 29. junija, v Slovenski hiši je bil tečaj prisoten z zastavonošami najboljših dijakov IV. letnika.

(Konec prihodnjič)



NOVICE IZ SLOVENIJE

VOJSKA JE ŠLA V BOSNO

Vlada je sprejela sklep o napotitvi motorizirane čete Slovenske vojske s 120 pripadniki, ki bodo sodelovali pri odpravljanju posledic poplav v BiH. Četa je že odpotovala iz mariborske vojašnice generala Maistra. Od 1. junija do najdlje 20. junija se bo začasno integrirala v enote Euforja, ki bodo sodelovale pri odpravljanju posledic hudih poplav v BiH.

NASMEH SREČE

Loterija Slovenije je izplačala še drugi dobitek Jackpot, tokrat vreden rekordnih 28.207.473,90 evra. Dobitnik je listek z izžrebano kombinacijo 9-28-36-42-43 ter dodatni številki 2 in 8 vplačal v Žalcu, žrebanje pa je bilo 16. maja, so sporočili iz Loterije Slovenije.

MARIHUANA MARŠ

V organizaciji Študentske organizacije Univerze v Ljubljani je na Kongresnem trgu potekal tradicionalni shod Marihuana marš. Zagovorniki legalizacije marihuane so zopet opozorili na družbene, ekonomske in zdravstvene probleme, povezane s prepovedjo te droge.

100 IN 120 LET ŽELEZNICE

V več dolenjskih in belokranjskih krajih so s prireditvami zaznamovali stoto obletnico vožnje prvega vlaka med Novim mestom in Metliko ter 120 let, odkar so zgradili železniško progo med Grosupljem, Novim mestom in Stražo.

SHOD FERRARIJEV

V Vipavskem križu se je na srečanju zbralo 41 ferrarijev, katerih lastniki prihajajo iz treh držav. V Vipavski križ je prišlo okrog 30 Italijanov, deset Avstrijcev, s svojim ferrarijem pa je bil prisoten tudi domačin Robert Stopar.

PO SVETU

ODPOVEDAL SE JE PRESTOLU

Španski kralj Juan Carlos se je po skoraj 40 letih odpovedal prestolu in ga prepustil sinu princu Filipu. Odločitev je veliko presenečenje. Da jo bo 76-letni vladar, ki izgublja podporo javnosti, sploh lahko uresničil, bo moral parlament v Madridu sprejeti ustrezen zakon. Juan Carlos je že nagovoril državljane. Kot je pojasnil prek televizijskih ekranov, se poslavlja, da bi omogočil prenovo monarhije. Upa, da bo ta odprla pot do boljše prihodnosti. Novico je javnosti najprej sporočil španski premier Mariano Rajoy, ki se je pred tem srečal s kraljem Juanom Carlosom. Juan Carlos je odigral pomembno vlogo pri prehodu Španije v demokracijo, zato je zelo dolgo užival velik ugled in veljal za enega najbolj priljubljenih kraljev. Zadnja leta njegovega vladanja so zaznamovali škandali, vključno s korupcijsko afero, v katero naj bi bila vpletena njegova hči Cristina in njen mož. Španci, ki jih je močno prizadela gospodarska kriza, niso imeli veliko razumevanja niti za kraljev lov na slone v Bocvani, zato so mnogi izgubili zaupanje vanj. Je pa med Španci vse bolj priljubljen najmlajši od Juan Carlosovih treh otrok in njegov edini sin, princ Filip, ki ga bo nasledil na vladarskem mestu.

AFGANISTAN

Talibanski skrajneži v Afganistanu so zagrozili z napadi med drugim krogom predsedniških volitev v državi, ki bodo čez slaba dva tedna. Na njih bodo volivci izbirali med Ašrafom Ganimem Ahmadzajem in Abdulahom Abdulahom. Talibani so Afganistanec opozorili, naj se 14. junija ne približujejo voliščem. Z napadi so grozili že med prvim krogom, ki je bil v začetku aprila, a so volitve minile relativno mirno, v znamenju visoke volilne udeležbe in brez večjih varnostnih težav.

NEVARNA KEMIKALIJA

Kemično orožje iz Sirije ne bo uničeno do konca junija, to je do roka, ki ga je postavila mednarodna skupnost. Na to je opozoril generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Mun. Skrbi ga, ker v spopadih v državi sprte strani še naprej uporabljajo klor, oblasti in upornike je zato pozval, naj polno sodelujejo tako z misijo organizacije, ki jo vodi, kot tudi z organizacijo za prepoved kemičnega orožja. Sirija bi morala skladno z mednarodnim dogovorom do 27. aprila predati vse svoje kemično orožje. A po tem datumu je v državi ostalo še slabih osem odstotkov orožja. Ban Ki Mun ocenjuje, da Sirija tako najverjetneje ne bo upoštevala niti roka za uničenje, to je 30. junij.

PISALI SMO PRED 50 LETI

ŽENA IN BOJ

Včasih se obnašamo, kakor da bi bila revolucija izključno moška stvar in omenjamo žene pri tem le kakor pomočnice ali kakor žrtve, ki so padale tu in tam pod streli in udarci ... A o njihovem boju – nikjer besede. In vendar so se tudi one borile, čeprav drugače, čeprav z orožjem, ki je bilo v skladu z njihovo vero, naravo in izročilom. Zato je pray, da se jih spomnimo v juniju – mesecu junakov. Če bi mogel duh preleteti vrste domobranskih bataljonov, utrdbe naših postojank, bi za vsakim borcem opazil obris žene. /.../

Njihov del v boju je bil in je še vedno neslikovit – a bistven. Brez naših žena bi zmagovala smrt in sovražstvo, ne na fronti, temveč v srcu naroda – v družini. A fronta, ki so jo držali moške, se je pod težo svetovnih dogodkov zrušila ...

Za borce, ki so ostali pri življenju, je bilo vsaj za trenutek boja konec. Za žene ne. Krog njihovega taboriščnega ognja so se zbirali ostanki raztepene družine, ob njihovi besedi je za hip posijalo upanje iz obupa, iz njihove moči je pričela rasti begunska skupnost; kajti življenje se ne sme ustaviti niti za hip – pa četudi se zdi, da se svet krog nas ruši! Boj za človeško dostojanstvo je v veliki meri slonel na njihovih ramah ... medtem ko so se celile rane. Val nas je zanesel v novi svet.

In spet – medtem ko moža oklepa skrb za kruh in streho ter ga izčrpava javno delo v naši skupnosti, se bori slovenska žena proti tisočkratni premoči sveta za svoj dom, za jezik, za vero v pravega Boga, za dušo vsakega člana družine, ponižno in brez hrupa. Ne dela tega pod vplivom propagande in ne za nagrado, temveč ker je zvesta svojemu poklicu in načelom, za katera so padali bratje, možje in sinovi.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice. **Poročila** sta se v cerkvi Male Terezike v Martinazu v nedeljo, 24. maja, g. Jože Poznič in gdč. Alenka Prijatelj. Priči sta bili ženinu njegova mati, nevesti pa brat Jože. Čestitamo.

Družinska sreča. V družini Kazimirja Kebra in njegove gospe Helene, roj. Chiuch, se je v petek, 22. maja, rodil sin, ki bo pri krstu dobil ime Renato Kazimir. Čestitamo!

(Svobodna Slovenija, 27. maja 1964 – št. 22)

UKREPI PROTI ZAKONODAJI

Portugalsko ustavno sodišče je razsodilo, da je več varčevalnih ukrepov desnosredinske portugalske vlade pod vodstvom Pedra Passosa Coelhoa v nasprotju z zakonodajo. Med njimi so trije od štirih varčevalnih ukrepov, ki zadevajo letošnji državni proračun. Gre za znižanje plač tistim javnim uslužbencem, ki prejmejo več kot 675 evrov mesečno, povišanje stopnje prispevkov za zdravstveno zavarovanje in primer brezposelnosti ter omejitve pri vdovskih pokojninah. Zaradi odločitve ustavnega sodišča bo v proračunu nastala luknja, ki pa jo namerava vlada zapolniti z alternativnimi ukrepi, o katerih še ne želi govoriti.

NAPETOSTI V UKRAJINI

Razmere na vzhodu Ukrajine ostajajo napete. Iz mesta Lugansk znova poročajo o silovitih spopadih, ki naj bi zahtevali tudi smrtne žrtve. V torek in v sredo so o posledicah krize v tem delu Evrope na zasedanju v Bruslju govorili obrambni ministri zveze Nato, v ponedeljek pa so se v belgijski prestolnici prvič po zamrznitvi odnosov srečali veleposlaniki severnoatlantskega zaveništva in Rusije. Moskva je medtem sporočila, da bo v Varnostni svet Združenih narodov vložila predlog resolucije o vzpostavitvi humanitarnih koridorjev na vzhodu Ukrajine. Ti bi civilistom omogočili odhod z območij, kjer potekajo spopadi, in tudi dostavo pomoči.

RESUMEN DE ESTA EDICION

VOTAREMOS EL 13 DE JULIO

Ante la imposibilidad de nombrar un mandatario y formar un nuevo gobierno, el presidente de la República, Borut Pahor, disolvió la Asamblea de Estado y llamó a nuevas elecciones parlamentarias. Estas se harán el domingo 13 de julio. Es la segunda vez en la historia eslovena que un parlamento no puede terminar su mandato. En medio de la crisis económica y política las elecciones parecen la única salida. (Pág. 1)

REFERÉNDUM

Este domingo 8 de junio de 2014 se convocó en Eslovenia a un referéndum sobre la Ley de Archivos. Los ciudadanos eslovenos que viven en la Argentina sólo podrán votar en la Embajada de la República de Eslovenia donde se podrá emitir el voto de 9 a 17 horas en Av. Santa Fe 846, 6º piso. Como ya se ha anunciado, sufragar en este referendo es nuestro deber histórico: los eslovenos demócratas, descendientes de los Domobranci, debemos votar contra del cierre de los archivos históricos. (Pág. 1)

ANIVERSARIO DE UNA BENDICIÓN

En la fría mañana del domingo 25 de mayo, los rayos del sol trajeron calor y cobijaron a quienes se reunieron en la iglesia Marija Pomagaj para celebrar el aniversario de la bendición de la iglesia y el 200 aniversario de la imagen de María en Brezje. Este año transcurrieron 40 años desde que Mons. Anton Orehar bendijo la iglesia Marija Pomagaj. En primer lugar, honraron con textos seleccionados a Jesús en la Eucaristía y luego siguieron con las letanías a la Madre de Dios y la bendición con el Santísimo Sacramento. El coro esloveno de San Martín, dirigido por la Prof. Lučka Marinček Kastelic, brindó un pequeño concierto que rindió homenaje a la Virgen María con sus canciones. Finalmente, el delegado pastoral Dr. Jure Rode, acompañado por los sacerdotes Franci Cukjati y France Urbanija, ofreció la santa misa. En la homilía recordó la historia de la festividad de María Auxiliadora e hizo mención a la imagen de la Virgen en Brezje. (Pág. 3)

RECUERDOS DE VIDA

En el mes de mayo pasaron 60 años desde que el sacerdote Lenček, antes de la partida de la primera expedición argentina la Himalaya entregase a Dinko Bertonceľ un crucifijo misionero, con el deseo de dejarlo en el punto más alto alcanzado por la expedición. El propio Dinko, relata su experiencia en este artículo y explica que colocó la cruz en una lata junto con un banderín del Club Andino Bariloche y una foto de su buen amigo y escalador Tonček Pangerc, que estaba ansioso por participar de la expedición pero en el Cerro Payne perdió la vida. Doce días, narra, estuvo entre los 7200 y 7600 m de altitud en el Himalaya y su cuerpo comenzó a sentir la falta de líquidos y el congelamiento, así que se decidió por el descenso. Fue así que le pidió a uno del grupo que llevase el “tesoro” consigo y lo dejase en el punto más alto alcanzado (aprox. 8000 m.). El grupo no llegó a la cima porque fue sorprendido por una severa tormenta de nieve. La decisión de descender salvó la vida de Dinko ... El padre Lenček también le pidió que visitase a un misionero en Bengala y éste le dijo que no podía irse de allí sin visitar a la Madre Teresa. Fue así como conoció a una Santa quien le regaló una medalla, que aún conserva con mucho respeto en su rosario. (Pág. 3)

INFORME ANUAL

En este número se publica la primera parte del informe leído en la Asamblea Anual de la Asociación Eslovenia Unida, por parte de la directora del Srednješolski tečaj Prof. Neda Vesel. En el mismo se detalla que durante el ciclo lectivo 2013 asistieron al curso de idioma esloveno 143 estudiantes en los cinco años. En el ingreso 2014 se inscribieron 136 alumnos. El curso constó de 20 encuentros los sábados por la tarde en el Centro Esloveno capitalino en los que se dictan materias tales como lenguaje y literatura, catecismo, historia eslovena, geografía y etnografía, música, declamación, etc. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Metka Mizerit, Dinko Bertonceľ, Neda Vesel Dolenc in Marko Vombergar. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobo-zdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellana 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellana 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.**Planika catering - Ani Rode** Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495**VERA WINES - VINOTEKA** Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.**POSREDOVANJA PATAGONIA Storitve** María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

Končno je slovenska nogometna reprezentanca dospela v Argentino. Da je navdušenja obilo, ni treba posebej poudarjati. Priča temu je bilo že prvo srečanje med igralci in navdušenimi navijači, ki je potekalo v soboto, 31. maja, na igrišču v Casa Amarilla nogometnega kluba Boca Juniors. Najprej se je tam odigrala prijateljska tekma med

dvema ekipama Zedinjene Slovenije, potem pa je bil na vrsti trening slovenske izbrane vrste.

S tribune so se slišali navdušeni vzkliki, ki so nenehno rasli. A najlepše je bilo potem, ko so igralci zaključili trening. Bila je priložnost, da so stari in mladi prosili za »podpise«, se fotografirali z oboževanimi zvezdniki in se z njimi lahko tudi pomenili. Zani-

miva in lepa je bila tudi skupna fotografija mladih nogometašev Zedinjene Slovenije in slovenske selekcije.

Predsednik Čeferin je v knjigo gostov napisal posvetilo, vsi ostali pa so se podpisali. Nato so med ploskanjem in

doma. Predsednik Čeferin se je zahvalil z laskavimi besedami zahvale in priznanja naši skupnosti, ki jih je očitno presenetila.

Ni manjkala razstava risb, ki so jih na likovni natečaj veleposlaništva na temo »Rad imam nogomet« poslali otroci naših šol, še prav posebej sanhuške Balantičeve. Gospa Darja Zorko Mencin je razglasila nagrade ter spominske diplome. Pri tem ji je pomagal kapetan Cesar.

Po končanem praznovanju se je delegacija med navdušenim ploskanjem pomaknila v spodnjo jedilnico, kjer je bila na programu večerja. A igralci niti takrat niso imeli



Drugo, bolj uradno srečanje z delegacijo pa je bilo v nedeljo zvečer v Našem domu v San Justu. Z nekoliko zamude je prišla delegacija, ki so jo sestavljali voditelji Nogometne zveze Slovenije s predsednikom Aleksandrom Čeferinom na čelu, selektor Srečko Katanec in trije igralci. Največ pozornosti je seveda vzbujal vratar Samir Handanović, ki je tudi našim mladim znan, saj nastopa v italijanskem Interju; in pa kapetan Boštjan Cesar.

Najprej so bili deležni protokolarnega sprejema v pisarni Našega doma.

vzkliki odšli v gornjo dvorano. Na vrsti je bila posebna predstavitev s posnetki na zaslonu,



opisi nastopov Slovenije na svetovnih prvenstvih. Sledil je pogovor, ko je prof. Jure Urbančič postavljaj gostom zanimiva vprašanja v zvezi z obiskom ekipe v Južni Ameriki. Prisotne je nato pozdravil tajnik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit, dobrodošlico pa izrekel predsednik Našega doma Marjan Grilj, ki je skupaj s podpredsednico Mici Malavašič Casullo gostom podaril spominski zbornik, izdan ob petdesetletnici

miru, saj se je vila vrsta za zbiranje podpisov in fotografiranje. Res so pokazali dobro voljo, da so vsem, prav vsem ustregli z nasmehom na obrazu. Tudi njih je navdušilo naše navdušenje.

Precej pozno je že bilo, ko je delegacija odšla. Jasno, čakal jih je Urugvaj in pa prihodnjo soboto – Argentina. A se ne bodo počutili osamljene, dva tisoč slovenskih navijačev jim bo dajalo duška in poguma!



OBVESTILA

NEDELJA, 8. junija:
Referendum o arhivskem zakonu, glasovanje na veleposlaništvu Republike

Železna maša g. prelata dr. Mirka Gogala ob 18. uri v stolnici v San Justu.

Slovenije v Buenos Airesu od 9. do 17 ure.

SOBOTA, 14. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovilni večer rast XLIII v Slovenski hiši.

NEDELJA, 15. junija:
Očetovski dan.

D o m o b r a n s k a proslava v Hladnikovem domu po maši.

ČETRTEK, 19. junija:

ZSMZ San Martin vabi na spominski sestanek v Domu ob 16. uri. Govoril bo g. Slavko Truden »Spomini na Teharje«.

SOBOTA, 21. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Igra Zdravnik po sili, ob 19.30 v Hladnikovem domu.

NEDELJA, 22. junija:
Procesija sv. Rešnjega Telesa v zavodu Don Bosco, Ramos Mejía.

SOBOTA, 28. junija:
Praznik slovenske državnosti.

NEDELJA, 29. junija:
Občni zbor v Carapachayu.

Ponovitev igre Zdravnik po sili, ob 18. uri v Hladnikovem domu.

SOBOTA, 5. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 12. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) smo na razpolago rojakom:

ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.

Hvala za razumevanje!

Tja čez morje,
v Slovenijo
vodi me,
dolga pot...

Moja pot - naša pot

RAST XLIII
lepo vabi na **POSLOVILNI VEČER**
v soboto, 14. junija v Slovenski hiši.

19.15 sveta maša
20.30 program s katerim se bomo med potovanjem predstavili

Pričakujemo Vas!

DAROVALI
SO

V dobrodelni sklad **ZSMŽ San Martin** je NN darovala 300 pesov v dober namen. V spomin gdč. Viki Homan ob stoti obletnici rojstva pa je darovala sestra 100 pesov. **Bog povrni!**

OSEBNE
NOVICE

Novi diplomant
15. maja je na univerzi San Andrés dokončal študije **lic. Ivan Selan** in prejel naslov »Master business administration«. **Čestitamo!**

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS vabi na predstavo

**ZDRAVNIK
po SILI**
J. B. Poquelin
Molière
KOMEDIJA V TREH DEJANJIH

- v izvedbi Gledališke skupine Slovenske vasi, v režiji Marka Pallotte -

v **SOBOTO 21. JUNIJA OB 19.30** v dvorani Hladnikovega doma

VSI LEPO VABLJENI!

Vstopnica: prostovolni prispevki. Po predstavi, na razpolago večerja.

PONOVITEV: V NEDELJO 29. JUNIJA OB 18. URI